

Nowy rząd Ukrainy

Tadeusz A. Olszański

2 grudnia Rada Najwyższa Ukrainy powołała rząd premiera Arsenija Jaceniuka. Ministrowie spraw zagranicznych (Pawło Klimkin), obrony (Stepan Połtorak), spraw wewnętrznych (Arsen Awakow), sprawiedliwości (Pawło Petrenko) i oświaty (Serhij Kwit) utrzymali stanowiska. W rządzie znalazły się również osoby, które dotychczas nie zajmowały kierowniczych stanowisk w państwie, w tym troje cudzoziemców (ministrowie finansów, gospodarki i zdrowia), którzy kilka godzin przed głosowaniem otrzymali obywatelstwo Ukrainy. Utworzono Ministerstwo Informacji, na którego czele stanął Jurij Steć, bliski współpracownik prezydenta Poroszenki. Za powołaniem rządu głosowało 288 deputowanych (kilkunastu członków koalicji odmówiło mu poparcia). Nowy rząd zebrał się na pierwsze posiedzenie 3 grudnia.

Komentarz

- Rząd sformowano bardzo szybko, jednak nie bez kontrowersji (zmian w obsadzie niektórych resortów dokonywano jeszcze 2 grudnia w ciągu dnia). Mimo oficjalnej rezygnacji z kwotowego podziału tek między koalicjantów skład rządu jest wynikiem kompromisu politycznego między Jaceniukiem a Poroszenką (ten ostatni długo nie chciał się zgodzić na pozostawienie w rządzie Awakowa).
- Podczas prac nad tworzeniem rządu zarysował się poważny spór między Blokiem Petra Poroszenki i Frontem Ludowym z jednej a Samopomocą z drugiej strony. Samopomoc żądała dłuższego czasu na przesłuchania kandydatów na ministrów oraz głosowania nad poszczególnymi kandydaturami, a nie nad składem rządu w całości (zatem była przeciw niektórym ministrom). W pierwszym głosowaniu Samopomoc nie poparła rządu i wniosek przeszedł zaledwie 229 głosami (wobec wymaganych 226), co przewodniczący parlamentu, co najmniej naciągając regulamin, uznał za pierwsze czytanie i po dwóch godzinach powtórzył głosowanie. Także w nim część deputowanych Samopomocy i Bloku Poroszenki wstrzymała się od głosu, a jeden (Mustafa Najem) był przeciw.
- Duże wątpliwości w koalicji (również w samym Bloku Poroszenki) wzbudziło powołanie nowego resortu polityki informacyjnej, który określono w mediach mianem „ministerstwa prawdy”. Niewykluczone, że powołanie tego resortu stanie się początkiem rozdźwięku między prezydentem i rządem a środowiskami działaczy społecznych i mediami (także parlamentarnymi).
- Przebieg formowania rządu ukazał, że w koalicji rządowej, oprócz rywalizacji między Blokiem Poroszenki a Frontem Ludowym, jest też inny podział: między partiami

opowiadającymi się za działaniem „po staremu”, zgodnie z dotychczasowymi praktykami politycznymi a Samopomocą i środowiskami działaczy społecznych, domagającymi się wprowadzania bardziej otwartych i demokratycznych procedur życia politycznego.

Aneks

Członkowie rządu

Arsenij Jaceniuk, premier, ur. 1974. Doświadczony polityk, przywódca Frontu Ludowego, szef rządu od lutego 2014 roku.

Hennadij Zubko, wicepremier i minister rozwoju regionalnego, budownictwa i gospodarki komunalno-mieszkaniowej, ur. 1967. Działacz gospodarczy, od 2012 roku parlamentarzysta, ostatnio zastępca szefa Administracji Prezydenta. Ma być okiem i uchem prezydenta w rządzie.

Wiaczesław Kyrylenko, wiceminister ds. społecznych i minister kultury, ur. 1968. Doświadczony polityk, czynny od 1990 roku, członek kierownictwa kolejnych partii prozachodnich, od września 2014 roku we Froncie Ludowym. W latach 2005–2007 minister pracy i polityki socjalnej, w latach 2005–2006 także wicepremier ds. społecznych. Zgłoszony przez Front Ludowy.

Walerij Woszczewski, wicepremier ds. infrastruktury, ur. 1956. Urzędnik państwowy i działacz polityczny, członek kierownictwa i jeden z głównych sponsorów Partii Radykalnej Ołeha Laszki, jedyny jej przedstawiciel w rządzie.

Pawło Klimkin, minister spraw zagranicznych, ur. 1967. Rosjanin z Kurska, na Ukrainie od 1991 roku. Doświadczony dyplomata, w latach 2010–2012 wiceminister, 2012–2014 ambasador w Niemczech. Minister od lutego 2014 roku. Obsada tego resortu należy do prezydenta Ukrainy.

Stepan Połtorak, minister obrony, ur. 1965. Zawodowy wojskowy (generał-pułkownik), członek dowództwa wojsk MSW. Od lutego 2014 roku dowódca Wojsk Wewnętrznych, od października minister obrony. Obsada tego resortu należy do prezydenta Ukrainy.

Arsen Awakow, minister spraw wewnętrznych, ur. 1964. Doświadczony polityk, związany z Charkowem, minister spraw wewnętrznych od lutego 2014 roku. Członek mniejszości ormiańskiej. Zgłoszony przez Front Ludowy.

Ajwaras Abramawiczius (Aivaras Abromavicius), minister rozwoju gospodarczego i handlu, ur. 1976. Do 1 grudnia obywatel Litwy, od sześciu lat osiadły w Kijowie. Międzynarodowy finansista (fundusze inwestycyjne). Zgłoszony przez Blok Petra Poroszenki.

Natalia Jareško (Natalie Ann Jaresko), minister finansów, ur. 1965. Obywatelka USA (córka wojennych uchodźców z Ukrainy), od 2 grudnia obywatelka Ukrainy. Pracowała w Departamencie Stanu i ambasadzie USA w Kijowie. Od 1991 roku mieszka w Kijowie, po ukończeniu misji dyplomatycznej pracowała w amerykańskich funduszach pomocy rozwojowej. W 2003 roku odznaczona Orderem św. Olgi za wkład w rozwój gospodarki Ukrainy. Wysunięta przez Samopomoc.

Wołodmyr Demczyszyn, minister energetyki i przemysłu węglowego, ur. 1966. Działacz gospodarczy z doświadczeniem w bankowości, od września 2014 roku szef Narodowej Komisji Regulacji Energetyki i Usług Komunalnych. Dotychczas poza polityką. Zgłoszony przez Blok Petra Poroszenki. Zna język polski.

Ołeksij Pawłenko, minister rolnictwa, ur. 1977. Działacz gospodarczy z doświadczeniem w rolnictwie i finansach. Dotychczas poza polityką. Wysunięty przez Samopomoc.

Andrij Pywowarski, minister infrastruktury, ur. 1978. Działacz gospodarczy z doświadczeniem w sektorze rolno-spożywczym i finansach. Dotychczas poza polityką. Wysunięty przez Blok Petra Poroszenki.

Serhij Kwił, minister oświaty i nauki, ur. 1965. Literaturoznawca i działacz społeczny, w latach 2007–2014 kierował Akademią Kijowsko-Mohylańską, najlepszą ukraińską uczelnią prywatną. Minister od lutego 2014 roku. Wysunięty przez Blok Petra Poroszenki.

Pawło Rozenko, minister polityki socjalnej, ur. 1970. Doświadczony urzędnik państwowy, wiceminister w kilku resortach, od 2010 ekspert Centrum im. Razumkowa, od 2010 – parlamentarzysta UDAR-u. Jedyne przedstawiciel tej partii w rządzie. Wysunięty przez Blok Petra Poroszenki.

Ołeksandr Kwitaszwili, minister ochrony zdrowia, ur. 1970. Do 1 grudnia obywatel Gruzji, międzynarodowy konsultant z zakresu ochrony zdrowia, w latach 2008–2010 minister pracy, zdrowia i ochrony społecznej Gruzji, następnie rektor Uniwersytetu w Tbilisi. W 2014 roku członek grupy eksperckiej, przygotowującej reformę systemu opieki zdrowotnej na Ukrainie. Wysunięty przez Blok Petra Poroszenki.

Pawło Petrenko, minister sprawiedliwości, ur. 1979. Prawnik i polityk, działacz Frontu Zmian, osobisty przyjaciel Arsenija Jaceniuka. Minister sprawiedliwości od lutego 2014 roku. Wysunięty przez Front Ludowy.

Jurij Steć, minister polityki informacyjnej, ur. 1975. Pracownik mediów (m.in. Kanału 5) i polityk, ściśle związany z Poroszenką. W latach 2013–2014 przewodniczący partii Solidarność, później przekształconej w Blok Petra Poroszenki. Zgłoszony przez ten Blok.

Ihor Żdanow, minister młodzieży i sportu, ur. 1967. Działacz państwowy średniego szczebla, doświadczony analityk (m.in. związany z Centrum im. Razumkowa). Wysunięty przez Batkiwuszczynę.

Ihor Szewczenko, minister ekologii i zasobów naturalnych, ur. 1971. Prawnik z doświadczeniem pracy w strukturach prywatnych i państwowych (m.in. Komitecie Antymonopolowym), dotychczas poza polityką (w 2011 roku próbował tworzyć Merytokratyczną Partię Ukrainy, która okazała się efemerydą). Wysunięty przez Batkiwuszczynę.

Hanna Onyszczenko, minister ds. Rady Ministrów, ur. 1985. Prawniczka, od marca 2014 roku wiceminister sprawiedliwości. Zgłoszona przez Blok Petra Poroszenki.